

2.7.2013

B7-0258/2013 }
B7-0263/2013 }
B7-0264/2013 } RC1

PROPUNERE COMUNĂ DE REZOLUȚIE

depusă în conformitate cu articolul 110 alineatele (2) și (4) din Regulamentul de procedură

în locul propunerilor de rezoluție depuse de grupurile:

Verts/ALE (B7-0258/2013)

S&D (B7-0263/2013)

GUE/NGL (B7-0264/2013)

referitoare la exporturile de arme: punerea în aplicare a Poziției comune
2008/944/PESC a Consiliului
(2013/2657(RSP))

**Maria Eleni Koppa, Ana Gomes, Véronique De Keyser, Raimon Obiols,
Pino Arlacchi, Richard Howitt, Knut Fleckenstein**

în numele Grupului S&D

Tarja Cronberg, Bart Staes, Nikos Chrysogelos, Raül Romeva i Rueda

în numele Grupului Verts/ALE

Sabine Lösing, Willy Meyer, Takis Hadjigeorgiou

în numele Grupului GUE/NGL

Rezoluția Parlamentului European referitoare la exporturile de arme: punerea în aplicare a Poziției comune 2008/944/PESC a Consiliului (2013/2657(RSP))

Parlamentul European,

- având în vedere rapoartele și rezoluțiile sale anterioare referitoare la arme, în special Rezoluția sa din 13 iunie 2012 referitoare la negocierile pentru Tratatul ONU privind comerțul cu arme¹,
- având în vedere Poziția comună 2008/944/PESC a Consiliului din 8 decembrie 2008 de definire a normelor comune care reglementează controlul exporturilor de tehnologie și echipament militar,
- având în vedere cel de al treisprezecelea² și cel de al paisprezecelea³ raport anual al Grupului de lucru al Consiliului pentru exportul de arme convenționale (COARM),
- având în vedere concluziile Consiliului Afaceri Externe din 19 noiembrie 2012 privind revizuirea poziției comune,
- având în vedere Acțiunea comună 2002/589/PESC a Consiliului din 12 iulie 2002 privind contribuția Uniunii Europene la combaterea acumulării și proliferării cu caracter destabilizator a armelor ușoare și a armelor de calibru mic de abrogare a Acțiunii comune 1999/34/PESC și Strategia UE de combatere a acumulării ilicite și a traficului ilicit de arme de calibru mic și armament ușor (SALW), precum și de muniție aferentă, adoptată de Consiliul European la 15-16 decembrie 2005⁴,
- având în vedere versiunea actualizată din 27 februarie 2012 a Listei comune a Uniunii Europene cuprinzând produsele militare⁵,
- având în vedere Aranjamentul de la Wassenaar din 12 mai 1996 pentru controlul exporturilor de arme convenționale și produse și tehnologii cu dublă utilizare, precum și listele actualizate în 2011 și 2012 privind aceste produse și tehnologii și muniții⁶,
- având în vedere acțiunea nr. 11 litera (e) din Planul de acțiune al Cadrului strategic al UE privind drepturile omului și democrația care obligă SEAE și statele membre să se asigure că revizuirea poziției comune a Consiliului ține seama de drepturile omului și de dreptul internațional umanitar,
- având în vedere adoptarea la 2 aprilie 2013 de către Adunarea Generală a ONU a Tratatului global privind comerțul cu arme,
- având în vedere propunerea de decizie a Consiliului de autorizare a statelor membre să

¹ Texte adoptate, P7_TA(2012)0251.

² JO C 382, 30.12.2011, p. 1.

³ JO C 386, 14.12.2012, p. 1.

⁴ Consiliul Uniunii Europene, 5319/06, 13.1.2006.

⁵ JO C 85, 22.3.2012, p. 1.

⁶ <http://www.wassenaar.org/>

RC\942205RO.doc

PE509.885v01-00 }

PE509.892v01-00 }

PE509.893v01-00 } RC1

semneze, în interesul Uniunii Europene, Tratatul privind comerțul cu arme prezentată de Comisie (COM(2013)0273) și concluziile Consiliului din 28 mai 2013, care a adoptat propunerea și a încurajat statele membre să semneze tratatul la ceremonia solemnă de la New York, din 3 iunie 2013, sau cât mai curând posibil,

- având în vedere articolul 110 alineatele (2) și (4) din Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât exporturile și transferurile de arme au efecte asupra securității umane, drepturilor omului, democrației, bunei guvernări și dezvoltării socio-economice, și întrucât este, prin urmare, important să se consolideze politica de control al exporturilor de tehnologie și echipament militar a UE, care ar trebui să fie încadrată într-un sistem de control al armelor transparent, eficient și acceptat și definit de comun acord;
- B. întrucât, potrivit Institutului Internațional pentru Cercetare în Domeniul Păcii din Stockholm (SIPRI), statele membre ale Uniunii Europene constituie al doilea exportator de arme ca mărime din lume¹, imediat după SUA, iar o parte tot mai mare din aceste exporturi a avut ca destinație țări din afara Uniunii Europene;
- C. întrucât Poziția comună 2008/944/PESC constituie un cadru juridic obligatoriu, care stabilește opt criterii care, dacă sunt încălcate, ar trebui să ducă la refuzarea unei licențe de export (criteriile 1–4) sau cel puțin la luarea în calcul a unui astfel de refuz (criteriile 5–8); întrucât statele membre dețin însă în continuare controlul final asupra tuturor aspectelor legate de acordarea unei licențe de export de arme și întrucât punerea în aplicare a Poziției comune nu ține de competența Curții de Justiție a UE;
- D. întrucât statele membre ale Uniunii Europene sunt departe de a furniza toate informații complete Grupului de lucru COARM al Consiliului; întrucât metodele diferite de colectare și de transmitere a datelor utilizate de statele membre individuale duc la seturi de date incomplete și diferite; întrucât nu există un mecanism de sancționare în cazul încălcării poziției comune;
- E. întrucât, potrivit articolului 3 din poziția comună, cele opt criterii stabilesc doar o serie de standarde minime, neaducând atingere unor măsuri naționale mai restrictive în ceea ce privește controlul armelor; întrucât articolul 10 din Poziția comună prevede explicit că respectarea celor opt criterii primează asupra eventualelor interese economice, sociale, comerciale sau industriale ale statelor membre;
- F. întrucât industria de apărare rămâne o industrie importantă și un angajator important în UE; întrucât criteriile prevăzute în Poziția comună trebuie să fie luate în considerare și în procesul de restructurare a industriei europene de apărare, care este esențială pentru întreprinderile mici și mijlocii care creează locuri de muncă;
- G. întrucât, de la prezentarea rapoartelor anuale ale Consiliului în conformitate cu articolul 8 alineatul (2) din Poziția comună 2008/944/PESC a Consiliului de definire a normelor comune care reglementează controlul exporturilor de tehnologie și echipament militar, s-a constatat o evoluție în direcția unui sistem de verificare și raportare mai solid; întrucât nu există însă niciun sistem standardizat de verificare și raportare, iar statele membre vor fi

¹ Holtom, Paul; Bromley, Mark; Wezeman, Pieter; Wezeman, Siemon: *Tendențe în transferurile internaționale de arme*, 2012, Fișă de informare SIPRI, martie 2013.

nevoite să depășească obstacole legislative și operaționale pentru a respecta mai bine cele opt criterii;

- H. întrucât respectarea poziției comune a făcut obiectul unor cercetări academice și al unor contribuții publicate ale societății civile; întrucât nu există nicio posibilitate de a verifica în mod independent respectarea celor opt criterii;
 - I. întrucât Transparency International consideră comerțul internațional cu armament drept una dintre cele trei cele mai corupte activități comerciale din lume, întrucât anchetele Centrului Internațional pentru Conversie de la Bonn au relevat faptul că, de exemplu în Germania, în 2011, din cele 17 568 de licențe acordate pentru exportul de arme, 5 149 de licențe, adică aproximativ 30%, acordate pentru exporturile către 76 de țări diferite se pare că au încălcat unul sau mai multe dintre cele opt criterii,
 - J. întrucât țările în curs de dezvoltare rămân principalele ținte ale activităților de vânzare de arme în străinătate desfășurate de furnizorii de armament; întrucât, în perioada 2004-2011, valoarea acordurilor de transfer de arme încheiate cu țările în curs de dezvoltare a reprezentat două treimi din valoarea totală a acordurilor de acest tip încheiate la nivel mondial; întrucât transferurile iresponsabile de arme și datoriile legate de achiziția de arme subminează șansele multor țări în curs de dezvoltare de a atinge Obiectivele de dezvoltare ale mileniului;
 - K. întrucât legislația UE privind bunurile cu dublă utilizare reglementează exportul, transferul, serviciile de intermediere și tranzitul de bunuri de acest tip, acest domeniu fiind reglementat prin Regulamentul (UE) nr. 388/2012; întrucât, în februarie 2012, s-a adoptat în cadrul Aranjamentului de la Wassenaar o versiune actualizată a listei produselor și tehnologiilor cu dublă utilizare, dar cele mai multe produse cu dublă utilizare, în special din domeniul tehnologiei de supraveghere, în continuare nu fac obiectul unui sistem de control al exporturilor obligatoriu din punct de vedere juridic;
 - L. întrucât evenimente cum ar fi Primăvara arabă din Orientul Mijlociu și Africa de Nord au reliefat din nou legătura problematică dintre procesul de democratizare și problemele legate de drepturile omului, care devin o victimă în contextul comerțului de arme cu aceste țări; întrucât evenimentele Primăverii arabe au demonstrat din nou necesitatea și importanța absolută a poziției comune și a celor opt criterii ale sale, precum și a acordurilor internaționale mai extinse cum ar fi Tratatul privind comerțul cu arme; întrucât, din precauție, viitoarele inițiative și rapoarte ar trebui să se bazeze pe astfel de învățăminte, în special în cazul răspândirii armelor comercializate în rândul actorilor nestatali, cum s-a întâmplat în cazul Libiei, și al posibilității de a transfera arme direct către rebeli, cum s-a întâmplat în Siria,
1. salută faptul că UE este singura uniune de state ce dispune de un cadru obligatoriu din punct de vedere juridic, unic în lume, care îmbunătățește controlul exporturilor de arme, inclusiv în ceea ce privește regiunile de criză și țările cu o reputație îndoielnică în legătură cu respectarea drepturilor omului, precum și în ceea ce privește țările care prezintă un risc demonstrat de a devia fără autorizație destinația bunurilor transferate către alți utilizatori finali;
 2. salută în acest context faptul că țările terțe europene și non-europene s-au afiliat sistemului de control al exporturilor de arme, pe baza Poziției comune și a Tratatului privind comerțul cu

arme; constată însă cu îngrijorare că cele opt criterii nu sunt aplicate și interpretate în mod consecvent în statele membre ale UE; solicită, prin urmare, o interpretare și o punere în aplicare standard, mai uniformă și revizuită a Poziției comune, cu toate obligațiile sale, furnizând, în același timp, un mecanism prin care să se poată aborda preocupările legate de securitatea unui stat membru cu privire la exporturile de arme;

3. ia act de faptul că rapoartele anuale ale COARM au făcut mai transparente exporturile de arme ale statelor membre; totuși, consideră regretabil faptul că seturile de date sunt incomplete și variază din cauza procedurilor diferite de colectare și prezentare a datelor din statele membre; reamintește statelor membre că este necesar să realizeze o prezentare anuală completă a informațiilor privind transferurile lor de arme destinată Grupului de lucru COARM, așa cum s-a convenit și prevăzut în poziția comună;
4. regretă faptul că, în 2010, doar 63% dintre statele membre ale Uniunii Europene au prezentat date complete cu privire la exporturile lor de arme¹; constată că țările care furnizează în mod repetat informații incomplete privind exporturile lor se numără, de asemenea, printre cei mai mari exportatori de armament atât în UE, cât și pe plan mondial;
5. ia act de angajamentul pe care SEAE și statele membre și l-au asumat în temeiul acțiunii nr. 11 litera (e) din Planul de acțiune al Cadrului strategic al UE privind drepturile omului și democrația de a se asigura că revizuirea poziției comune a Consiliului va ține seama de drepturile omului și de dreptul internațional umanitar; solicită SEAE să prezinte un raport privind măsurile luate pentru îndeplinirea acestui angajament și să implice ONG-urile și societatea civilă în procesul de revizuire;
6. solicită includerea în poziția comună a setului de instrumente post-embargo, ceea ce va oferi posibilitatea unui schimb de informații periodic trimestrial în legătură cu cererile refuzate, licențele eliberate, bunurile, categoria din cadrul Listei comune a Uniunii Europene a produselor militare, numărul total de articole și destinatarul final; solicită statelor membre și COARM să implice, de asemenea, și alte unități și grupuri de lucru relevante ale UE;
7. insistă, în lumina procesului de revizuire, ca formulările utilizate în poziția comună să fie mai clare și mai puțin ambigue pentru a asigura interpretarea și aplicarea uniformă a criteriilor; insistă, în special, asupra aplicării articolului 10 din poziția comună; solicită să se furnizeze orientări mai detaliate în temeiul criteriilor 2 și 7 din Ghidul de utilizare și să se actualizeze anexele I-IV, incluzând o trimitere la strategiile de țară ale UE privind drepturile omului;
8. ia act de faptul că nu există consecințe pentru încălcarea celor opt criterii de către unul dintre statele membre; consideră că ar trebui prevăzute metode și posibilități de verificare independentă a încălcărilor poziției comune; consideră că parlamentele naționale sau anumite organisme parlamentare specifice, precum comisia de supraveghere parlamentară, ar trebui să realizeze un control eficient al aplicării criteriilor;
9. solicită introducerea unui criteriu suplimentar în poziția comună a UE asupra exporturilor de armament care să oblige statele membre să evalueze riscul de dare de mită și de corupție înainte de aprobarea unei licențe de export de armament către orice țară;

¹ Bromley, M., *The Review of the EU Common Position on Arms Exports: Prospects for Strengthened Controls*, Consorțiul UE pentru neproliferare, ianuarie 2012, p. 8.

10. reamintește faptul că, în cazurile în care se desfășoară în mod netransparent, achizițiile de arme au contribuit în mod semnificativ la îndatorarea excesivă a unor țări, inclusiv a mai multor state membre; insistă, prin urmare, asupra creșterii transparenței achizițiilor și a vânzărilor de arme, precum și asupra includerii în continuare în raportul anual al UE a informațiilor privind comerțul intracomunitar cu arme;
11. salută adoptarea de către Consiliu a versiunii actualizate a Listei munițiilor din cadrul Aranjamentului de la Wassenaar, în care se ține seama de toate modificările aduse Listei munițiilor în 2011; invită Consiliul să adopte și ultimele modificări aduse în 2011, printre altele, Listei produselor cu dublă utilizare, care au fost aprobate de către un grup de experți în decembrie 2012;
12. invită statele membre și ÎR/VP să urmărească o aplicare omogenă și ambițioasă a celor opt criterii de către toate statele membre; invită statele membre și ÎR/VP să promoveze, de asemenea, un grad sporit de transparență, prin publicarea unor seturi mai recente și mai complete de date privind exporturile de arme ale tuturor statelor membre; subliniază, în acest sens, importanța cooperării cu societatea civilă;
13. solicită, în plus, o mai bună aplicare a criteriilor din Poziția comună 2008/944/PESC și sugerează să se analizeze posibilitatea de a aplica cele opt criterii la serviciile legate de exporturile de arme și la produsele și tehnologiile cu dublă utilizare;
14. subliniază rolul important al societății civile, al parlamentelor naționale și al Parlamentului European atât pentru a asigura punerea în aplicare și respectarea la nivel național și european a standardelor convenite ale poziției comune, cât și pentru a stabili un sistem transparent de control care să prevadă o obligație de raportare; solicită, în consecință, un mecanism de control transparent și solid, care să consolideze rolul parlamentelor, inclusiv prin crearea unui grup de experți independent care să ofere consultanță COARM cu privire la aplicarea și implementarea celor opt criterii privind exportul și la elaborarea unei liste a țărilor terțe care necesită o atenție și o vigoare deosebite în acordarea de licențe, astfel cum se menționează la articolul 2 alineatul (2) litera (b) din poziția comună;
15. consideră necesară crearea unui sistem standardizat de verificare și raportare, care să indice dacă și în ce măsură exporturile statelor membre individuale ale Uniunii Europene încalcă cele opt criterii; consideră că este important ca un astfel de sistem să se bazeze pe principiul transparenței;
16. salută inițiativele statelor membre de a îmbunătăți situația, astfel încât să prezinte și să publice informații corecte, actualizate și cuprinzătoare; solicită ca în Raportul anual al COARM să fie incluse refuzurile individuale de licențe, menționându-se numerele criteriilor care au stat la baza refuzurilor și statul membru în cauză;
17. invită statele membre să furnizeze informații suplimentare și mai recente care ar putea, dacă este necesar, să fie utilizate ca bază pentru elaborarea unei liste comune a exporturilor și a transferurilor de arme efectuate de țări care ar putea încălca unul sau mai multe dintre cele opt criterii și ca bază pentru o înțelegere mai bună și pentru realizarea unor controale mai eficiente de către organismele de supraveghere naționale și de către cele stabilite de comun acord la nivel internațional, precum și pentru a fi folosite în Raportul anual al COARM; sugerează, în acest sens, crearea unui mecanism de control care să se aplice după realizarea

exporturilor;

18. constată cu satisfacție faptul că funcționarii guvernamentali responsabili cu acordarea de licențe naționale de export sunt consultați, și ar trebui să fie consultați mai regulat, în cadrul reuniunilor COARM în cooperare cu Grupul de lucru privind drepturile omului al Consiliului (COHOM), deoarece pot aduce o contribuție importantă la punerea în aplicare a poziției comune și pot contribui la îmbunătățirea calității schimburilor de informații; consideră, în plus, că aceste consultări ar trebui să includă și organizațiile societății civile și alte părți interesate care se ocupă de problema controlului exporturilor de arme;
19. salută adoptarea Tratatului ONU privind comerțul cu arme care stabilește standarde comune obligatorii privind comerțul mondial cu arme convenționale; îndeamnă statele membre ale UE și alte părți implicate în negocieri să semneze, să ratifice și să pună pe deplin în aplicare acest tratat;
20. subliniază importanța mecanismelor de transparență și răspundere în ceea ce privește punerea efectivă în aplicare a oricărui acord internațional de control al armelor; solicită, prin urmare, să se includă și mecanisme de schimb de informații și de bune practici între statele participante cu privire la deciziile legate de exporturile, importurile și transferurile de arme, pe lângă dispoziții ferme și clare privind rapoartele publice anuale realizate de statele participante cu privire la toate transferurile de arme;
21. invită ÎR/VP, Comisia și statele membre să pună în aplicare angajamentele UE privind combaterea acumulării ilicite și a traficului ilicit de arme de calibru mic și de arme ușoare (SALW), precum și de muniție aferentă; reamintește că aceste angajamente au rolul de a oferi asistență țărilor din afara UE în ceea ce privește gestionarea stocurilor, marcarea și alte eforturi similare pentru a controla SALW, precum și faptul că aceste angajamente sunt complementare acordurilor UE care reglementează transferul de produse militare, pentru a se evita situația în care statele membre ale UE furnizează arme unor țări în care acestea ar putea fi utilizate în mod greșit;
22. solicită o dezbatere anuală în cadrul Parlamentului, împreună cu un raport anual, privind aplicarea poziției comune, pentru a asigura un nivel corespunzător de supraveghere parlamentară și de transparență la nivel european;
23. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, Reprezentantului Special al UE pentru drepturile omului, Consiliului, Comisiei, guvernelor și parlamentelor statelor membre, precum și Secretarului General al Organizației Națiunilor Unite.